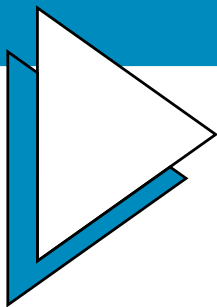

*Порядок
стягнення
аліментів з особи,
що проживає/
працює
на тимчасово
окупованій
території*

У відповідності до ст. 7 Сімейного кодексу України, жінка та чоловік мають рівні права і обов'язки у сімейних відносинах, шлюбі та сім'ї. Відповідно обов'язок з утримання дитини **в рівних** частках покладається на її батьків.

Згідно зі ст. 180 Сімейного кодексу України, батьки зобов'язані утримувати дитину до досягнення нею повноліття. Обов'язок утримувати дитину є рівною мірою обов'язком як матері, так і батька.

Отримати аліменти в Україні можна двома варіантами:

1. Добровільна угода сторін. Подружжя має право самостійно визначити порядок сплати аліментів, шляхом складання і завірення договору у нотаріуса. У випадку порушення договору про сплату аліментів, стягнення аліментів проводиться через виконавчий напис нотаріуса.
2. Стягнення аліментів через суд. Якщо в подружньої пари виникла суперечка відносно виплати аліментів, тоді стягнення аліментів проводиться через суд.

Згідно з ч. 3 ст. 181 Сімейного кодексу, за рішенням суду кошти на утримання дитини (аліменти) присуджуються у частці від доходу її матері, батька і (або) у твердій грошовій сумі.

У Сімейному кодексі передбачений мінімальний розмір аліментів на одну дитину, що не може бути менше, ніж 30% прожиткового мінімуму для дитини відповідного віку. Якщо розмір аліментів, визначений судом в твердій грошовій сумі, менше мінімального розміру, то дитині призначається відповідно до закону державна допомога у розмірі різниці між певним розміром аліментів і 30 відсотками прожиткового мінімуму для дитини відповідного віку.

Для отримання рішення суду про стягнення аліментів на утримання неповнолітніх дітей необхідно звернутися до відповідного районного суду (або за місцем реєстрації відповідача, **або за місцем проживання позивача**) з позовною заявою.

Тобто внутрішньо переміщена особа, яка бажає стягнути аліменти на утримання дитини з другого з батьків, має право звернутися до суду за місцем свого теперішнього проживання.

Але що ж робити одному з подружжя, якщо чоловік (або жінка) проживає на тимчасово непідконтрольній українській владі території, для того, щоб стягнути аліменти на утримання спільних дітей?

Після винесення рішення та вступу його в законну силу необхідно отримати в суді виконавчий лист і, в разі відмови виплачувати аліменти в добровільному порядку, — звер-

нутися до відділу Державної виконавчої служби (ДВС) для примусового стягнення аліментів.

Для початку потрібно розуміти, що примусове виконання судових рішень про стягнення аліментів здійснює той відділ Державної виконавчої служби, повноваження якого поширюються на територію, де перебуває/проживає або працює боржник за аліментами.

Міністерство юстиції України, до складу якого входять органи ДВС, 25 листопада 2014 року видало 2 накази: № 246/7 «Про переміщення органів та установ юстиції Донецької області» та № 247/7 «Про переміщення органів та установ юстиції Луганської області». Згідно з цими наказами, органи юстиції, в тому числі і відділи Державної виконавчої служби, переміщені на підконтрольні Україні території в межах цих двох областей. І свої функціональні обов'язки дані органи здійснюють за новим місцезнаходженням.

Тому з питань виконання рішень судів, у тому числі і про стягнення аліментів, громадянам слід звертатися до тієї ж виконавчої служби, яка раніше це робила до початку військових дій. Але вже за її новою адресою. З повним переліком таких нових адрес місця знаходження відділів ДВС можна ознайомитися на сайті Державної виконавчої служби*. Також цю інформацію можна отримати в органах юстиції за місцем перебування/проживання.

* <http://dvs.gov.ua/>

Якщо з боржника через проживання його в зоні АТО неможливо стягувати аліменти, то в подружжя може виникнути право на отримання тимчасової державної допомоги дітям, батьки яких ухиляються від сплати аліментів чи не мають можливості утримувати дитину.

Як стягнути аліменти, якщо боржник фактично змінив своє місце перебування, виїхав з тимчасово окупованої території, однак на облік за новим місцем проживання/перебування не став?

В такому випадку інформації про фактичне місце проживання/перебування боржника за аліментами ні стягувач, ні відділ ДВС можуть не мати. Проте державний виконавець повинен вчинити дії щодо розшуку такого боржника. Адже, якщо останній стане на облік з метою отримання соцвиплат чи працевлаштування, то його можна знайти через направлення відповідних запитів.

Якщо ж цього не вдасться зробити, то **така ситуація є однією з підстав для призначення тимчасової державної соціальної допомоги на дітей.**

Тимчасова державна допомога дітям, батьки яких ухиляються від сплати аліментів, надаватиметься з урахуванням матеріального стану сім'ї, в якій виховується дитина та виплачуватиметься у розмірі, що дорівнює різниці між 50 відсотками прожиткового мінімуму для дитини

відповідного віку та середньомісячним сукупним доходом сім'ї в розрахунку на одну особу за попередні шість місяців.

Таким чином, виходячи з бюджету, закладеного на 2016 рік, максимальний розмір допомоги

- **на дітей до 6 років** з 1 січня 2016 року становитиме 583,50 гривень, з 1 травня — 614 гривень, з 1 грудня — 656,50 гривень;
- **на дітей віком від 6 до 18 років** з 1 січня — 727,50 гривень, з 1 травня — 765,50 гривня, з 1 грудня — 818,50 гривень.

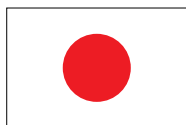
Отримувачам тимчасової державної допомоги дітям, батьки яких ухиляються від сплати аліментів, для визначення права на допомогу необхідно звернутися до управління (відділу) соціального захисту населення за місцем реєстрації.

Для призначення допомоги на дітей матерям необхідно подати такі документи:

- заяву про призначення допомоги;
- декларацію про доходи та майновий стан сім'ї, яка звертається за призначенням допомоги, що заповнюється на підставі довідок про доходи за попередні 6 місяців;
- довідку про склад сім'ї;
- довідку про наявність земельної ділянки.

Звертаємо увагу, що для громадян, які звернуться у період січня — березня 2016 року за призначенням зазначених видів допомоги за новими умовами, допомоги будуть призначатися і виплачуватися з 01 січня 2016 року. При зверненні після 31 березня 2016 року — з місяця звернення

Буклет видано в рамках ініціативи «Надання правової підтримки внутрішньо переміщеним особам на території Харківської області на системному рівні», що реалізується ЧПГ за підтримки Програми розвитку ООН в Україні (в рамках проекту «Швидке реагування на соціальні та економічні проблеми внутрішньо переміщених осіб в Україні») та Уряду Японії. Даний Проект здійснюється ПРООН за фінансової підтримки Уряду Японії і в партнерстві з Урядом України, регіональною та місцевою владою.

From
the People
of Japan

Розбір конкретних ситуацій потребує консультацій з фахівцем в галузі права.

**Міськрайонна громадська організація
«Чугуївська правозахисна група»:**

**вул. Р. Люксембург, 16-а, м. Чугуїв.
Тел.: 097-179-38-22, chpg@ukr.net**

Наклад 1000 прим.
Надруковано в друкарні ФОП Тимченко М. Г.
Тел.: (057) 728 10 22, (057) 728 10 44